

Revisorsinspektionen

Swedish Inspectorate of Auditors

VÄGLEDNING

Prövning av utbildningsplaner

Postadress/Postal address
Box 24014
104 50 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address
Karlavägen 104
www.revisorsinspektionen.se
ri@revisorsinspektionen.se

Telefon/Telephone
08-738 46 00
+46-8-738 46 00

Org.nr
202100-4805

Innehåll

Innehåll	2
1. Inledning	3
2. Bedömningsområden och bedömningsnivåer	4
2.1. Förutsättningar för effektiv utbildning.....	4
Kompetens	4
Resurser	4
Utbildningsmiljö	4
2.2 Utformning, genomförande och resultat	5
Kunskap och förståelse	5
Färdighet och förmåga	5
Värderingsförmåga och förhållningssätt.....	6
2.3 Uppföljning, återkoppling och åtgärder	6

1. Inledning

Enligt 3 § Revisorsinspektionens (RI) föreskrifter (RIFS 2018:1) om revisorsexamen (nedan föreskrifterna) ska teoretisk utbildning av revisorer till den del den sker vid ett revisionsföretag följa en utbildningsplan som har godkänts av RI. Denna vägledning beskriver de bedömningsgrunder som RI tillämpar i sin prövning av utbildningsplaner.

Det revisionsföretag som vill få sin utbildningsplan godkänd ska göra en självvärdering utifrån bedömningsområden som RI har fastställt i denna vägledning och som redovisas nedan. Under varje bedömningsområde finns en vägledande text om vad som efterfrågas. Här anges också de bedömningsgrunder som RI tillämpar i sin prövning. Revisionsföretaget ska beskriva, analysera och värdera hur bedömningsgrunderna uppfylls inom ramen för den utbildning som bedrivs. Företaget bör ge exempel som beskriver såväl styrkor som identifierade utvecklingsområden, inklusive planerade och genomförda åtgärder för att vidareutveckla utbildningen och säkra en hög kvalitet. Det är en fördel om företaget belyser hur bedömningsgrunderna uppfylls med konkreta exempel. Det är inte nödvändigt att till självvärderingen bifoga underlag som utbildnings- och kursplaner. RI kommer att efterfråga dessa särskilt om de behövs för prövningen.

Utbildningsplanen ska omfatta all utbildning, oberoende av om den utförs internt eller tillhandahålls av en extern anordnare. I den utsträckning som företaget anlitar externutbildningsanordnare för att hålla i hela eller delar av utbildningen ska detta framgå av utbildningsplanen. Det finns inga formkrav för utbildningens närmare utformning. Det centrala är att medarbetarna ges en utbildning av god kvalitet, vilket förutsätter att de som utför utbildningen har den kompetens som krävs.

Den teoretiska utbildningen enligt utbildningsplanen ska enligt föreskrifterna syfta till att uppnå en grundläggande kunskap och förståelse inom de aktuella ämnesområdena. För att uppnå de färdigheter, förmågor och förhållningssätt som behövs för att ha förutsättningar för att klara provet för revisorsexamen krävs dessutom praktiskt arbete och erfarenhet. Vägledningen skiljer därför på två typer av information om företagets utbildning, dels sådan som *ska* redovisas avseende hur utbildningen utformas avseende ämnesområdena 6–10 enligt 2 § föreskrifterna, dels sådan information som *bör* lämnas. Den senare informationen avser främst den praktiska utbildningen och utbildning inom de övriga ämnesområden som prövas vid provet för revisorsexamen, se 6 § föreskrifterna. Sammantaget syftar detta till att ge RI ett underlag för att kunna göra en helhetsbedömning av företagets utbildning och hur den uppfyller standarder för en effektiv utbildning som angetts av bl.a. IAESB och i ISQC1.

Ett beslut om godkännande av en utbildningsplan gäller tills vidare. Om förutsättningarna för godkännandet inte längre finns ska revisionsföretaget genast anmäla detta till RI. En förnyad prövning ska då ske. RI kan återkalla ett godkännande enligt 3 § föreskrifterna.

2. Bedömningsområden och bedömningsnivåer

RI:s prövning av utbildningsplanen utgår från tre olika bedömningsområden:

- Förutsättningar för en effektiv utbildning
- Utformning, genomförande och resultat
- Uppföljning, återkoppling och åtgärder.

2.1. Förutsättningar för effektiv utbildning

Området innefattar bedömningsgrunder som avser de allmänna förutsättningarna för en effektiv utbildning i företaget. Dit hör tillgänglig kompetens och resurser för utbildning samt den interna utbildningsmiljön i företaget.

Kompetens

Bedömningsgrund: Utbildningen genomförs av personal med rätt kompetens för uppgiften.

I självvärderingen ska revisionsföretaget redogöra för:

- hur företaget för sin verksamhet har löst behovet av utbildning med hänsyn till lärare och handledares kompetens avseende utbildning inom ämnesområdena 6–10 enligt 2 § föreskrifterna.

Resurser

Bedömningsgrund: Tillräckliga resurser sätts av för utbildning.

I självvärderingen ska revisionsföretaget redogöra för:

- hur mycket tid per år och medarbetare som sätts av för intern utbildning.
- om den teoretiska utbildningen genomförs integrerat i den praktiska utbildningen ska detta anges särskilt och på vilket sätt.

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrund: Det finns en professionsinriktad utbildningsmiljö för revisionsverksamhet.

En god utbildningsmiljö präglas av att organisationen möjliggör ett kontinuerligt lärande och ett löpande utbyte mellan medarbetare av kunskaper och erfarenheter.

I självvärderingen ska revisionsföretaget redogöra för:

- hur företaget arbetar för en professionsinriktad utbildningsmiljö. Detta kan innefatta åtgärder som seminarier och informationsinsatser i aktuella revisionsfrågor, mentorprogram, löpande utbyte med externa intressenter m.m.

2.2 Utformning, genomförande och resultat

Utbildningsplanen ska enligt 3 § föreskrifterna baseras på lärandemål. Lärandemålen i IAESB:s standarder är indelade i aspekterna kunskap och förståelse, färdigheter och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt. I provet för revisorsexamen prövas medarbetarens kompetens i dessa tre aspekter. I FAR:s rekommendation om kompetensprofil och utbildning¹ kommer lärandemålen för en svensk kompetensprofil för revisorer förtydligas.

Redogörelsen enligt nedan ska koncentreras till hur företaget sammantaget arbetar för att den enskilde medarbetaren vid slutet av sin utbildning har den kompetens som krävs för att avlägga prov för revisorsexamen med godkänt resultat. Den ska inte avse enskilda lärandemål. Redogörelsen kan till exempel innefatta hur progressionen ser ut i utbildningen, hur kompetensprofilen och olika lärandemål kopplas till aktiviteter, och undervisningsformer som tillämpas m.m.

Kunskap och förståelse

Bedömningsgrund: Utbildningen möjliggör genom sin utformning att revisorn i provet för revisorsexamen kan visa att han eller hon har uppnått lärandemålen avseende kunskap och förståelse inom de ämnesområden som ska studeras enligt föreskrifterna.

I självvärderingen ska företaget redogöra för:

- hur ämnesområdena 6–10 enligt 2 § föreskrifterna studeras och på vilket sätt relevanta lärandemål uppnås.

I självvärderingen bör företaget också kort redovisa hur det säkerställer att kunskap och förståelse avseende ämnesområdena 1–5 i 2 § föreskrifterna hålls aktuella och relevanta under utbildningen samt hur nödvändig kompetens inom ämnesområdena i 6 § föreskrifterna har omhändertagits i utbildningen. Ämnesområdena i 6 § är inte obligatoriska i den meningen att de måste ingå i en utbildningsplan som egna ämnesområden. Kunskaper och färdigheter inom flera av dessa ämnesområden är dock nödvändiga förutsättningar för att nå lärandemålen inom revision och därmed klara provet för revisorsexamen. Detta kan genomföras antingen genom att de i tillämpliga fall integreras i utbildningen inom ämnesområdena 1–10 enligt 2 § eller som enskilda avgränsade utbildningsinsatser.

Färdighet och förmåga

Bedömningsgrund: Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande att revisorn i provet för revisorsexamen kan visa att han eller hon har uppnått lärandemål avseende färdigheter och förmåga inom de ämnesområden som ska studeras enligt föreskrifterna.

Lärandemålen avseende färdigheter och förmåga förutsätter att teoretiska kunskaper inom olika ämnesområden har kombinerats med en praktisk

¹ Denna rekommendation beräknas finnas på plats före utgången av år 2018.

tillämpning av förståelse och kunskap. I självvärderingen bör företaget kort redovisa hur det uppfyller kraven på allsidig erfarenhet avseende olika branscher och att den praktiska erfarenheten avsett såväl planering, genomförande och rapportering av revisionsuppdrag. (se 4 och 5 §§ föreskrifterna).

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrund: Utbildningen möjliggör genom sin utformning att revisorn i provet för revisorsexamen kan visa att han eller hon har uppnått lärandemål avseende värderingsförmåga och förhållningssätt inom de ämnesområden som ska studeras enligt föreskrifterna.

I självvärderingen bör företaget kort redovisa hur frågor om revisorns värderingsförmåga och förhållningssätt tas om hand i utbildning och praktik, och hur företaget arbetar för att säkerställa att medarbetare lever upp till krav på etiskt förhållningssätt i revisionen och hur detta kommuniceras internt inom företaget. (se 5 § föreskrifterna).

2.3 Uppföljning, återkoppling och åtgärder

För att säkerställa att en utbildning har rätt kvalitet krävs uppföljning av utbildningens utformning, genomförande och resultat. Det handlar om hur företaget på ett systematiskt sätt säkrar och utvecklar kvaliteten i utbildningen, verifierar sina medarbetares kompetens och löpande analyserar effektiviteten i utbildningen. Företagets rutiner för uppföljning och registrering av medarbetarens kompetens är också av stor vikt för verifiering av både teoretisk och praktisk utbildning i anslutning till en ansökan om att avlägga prov för revisorsexamen.

Bedömningsgrund: Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och resultat följs systematiskt upp.

I självvärderingen ska företaget redogöra för:

- hur företaget följer upp att den enskilde medarbetaren genom sin utbildning och praktik har fullföljt sin obligatoriska utbildning med tillhörande lärandemål och hur detta dokumenteras av företaget.

I självvärderingen bör företaget också kort redovisa hur länge det nuvarande systemet för att kvalitetssäkra och utveckla utbildningarna varit i bruk, hur utbildningen följs upp och hur resultaten tas omhand i det interna kvalitetsarbetet, samt hur företaget återkopplar resultatet av uppföljningen till medarbetaren och vilka åtgärder man vidtar för att åtgärda eventuella kompetensbrister.